

Amcan Llesiant 1

Dechrau'n Dda - Helpu i roi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn a gwella eu profiadau yn gynnar mewn bywyd

Mae nifer y Plant sy'n Derbyn Gofal wedi *lleihau'n sylweddol*

Gan Sir Gaerfyrddin y mae'r nifer isaf o blant sydd mewn gofal ledled Cymru, ac mae'r ffigurau'n gostwng yn raddol o flwyddyn i flwyddyn wrth i fwyfwy o deuluoedd gael cymorth i aros gyda'i gilydd.

Helpu Teuluoedd i aros gyda'i gilydd

- ❖ Un o'r newidiadau symlaf, ond mwyaf effeithiol, a wnaed yn ystod y blynyddoedd diwethaf yw **integreiddio** a chysoni timau sy'n gweithio ar draws gwasanaethau plant ac addysg, ynghyd â dod â staff sydd â sgiliau arbenigol at ei gilydd i greu tîm cyfan o amgylch teulu mewn angen, yn hytrach na neilltuo un gweithiwr cymdeithasol i achos unigol.
- ❖ Mae'r **cydweithredu** hwn wedi arwain at rannu sgiliau, safbwyntiau a syniadau i ddarparu pecyn pwrpasol o gefnogaeth i bob teulu, yn ogystal â bod yn greadigol wrth ddod o hyd i wahanol ffyrdd o gysylltu â theuluoedd a'u cadw ynghyd.
- ❖ Mae timau yn canolbwyntio ar **gynnwys** teuluoedd a meithrin perthnasoedd â theuluoedd i lwyr ddeall eu hanghenion, a pha ymyrraeth fydd yn gweithio orau iddyn nhw - yn aml drwy wahodd teuluoedd i weithio gyda nhw i gomisiynu cefnogaeth arbenigol wedi'i theilwra gan sicrhau bod eu hanghenion yn cael eu diwallu mewn ffordd sy'n gweithio orau iddynt.
- ❖ Mae **atal** ac ymyrraeth blynyddoedd cynnar hefyd yn nodwedd allweddol - mewn cyfnod diweddar o chwe mis roedd y gwasanaeth wedi cefnogi 18,000 o deuluoedd ag ystod o wasanaethau yn y gymuned i feithrin gwytnwch ac atal yr angen i deuluoedd gael cyswllt â'r system gofal cymdeithasol statudol.
- ❖ Nid y targedau sy'n bwysig, ond cadw teuluoedd ynghyd yn y **tymor hir**, a lleihau nifer y plant y mae angen gofal arnynt heb gyfaddawdu dim o ran eu diogelwch. Mae parodrwydd i weithio'n wahanol a rhoi cynnig ar ddulliau newydd o gefnogi teuluoedd mewn angen, ac i geisio sicrhau nad oes angen ein gwasanaethau arnynt.

“Mae Cyngor Sir Gaerfyrddin yn gwneud gwaith gwych i gadw teuluoedd ynghyd ac atal plant rhag mynd i ofal. Mae Sir Gaerfyrddin yn sefyll mas am fod y tîm yn barod i feddwl a gwneud pethau'n wahanol. Fel Prif Weinidog Cymru, rwyf am adeiladu ar y gwaith sy'n digwydd yma, deall pam ei fod yn cael effaith, a rhannu'r arfer da ledled Cymru er mwyn i ni allu helpu i gadw mwy o deuluoedd gyda'i gilydd.”

Mark Drakeford - Prif Weinidog Cymru

Pam mae'n bwysig

- Gan fod rhoi'r cychwyn gorau mewn bywyd i bob plentyn yn hanfodol er mwyn lleihau anghydraddoldebau yn ystod cwrs bywyd
- Mae ymyrraeth gynnar yn allweddol i iechyd a llesiant hirdymor. Mae'r hyn sy'n digwydd yn ystod y blynyddoedd cynnar hyn yn cael effaith gydol oes ar sawl agwedd ar iechyd a llesiant - o ordewdra, clefyd y galon ac iechyd meddwl i gyflawniad addysgol a statws economaidd
- Gan fod Plant sy'n Derbyn Gofal yn fwy tebygol o fod wedi bod yn agored i risgiau niferus sy'n gysylltiedig â chanlyniadau gwael yn y tymor hir cyn dechrau derbyn gofal.

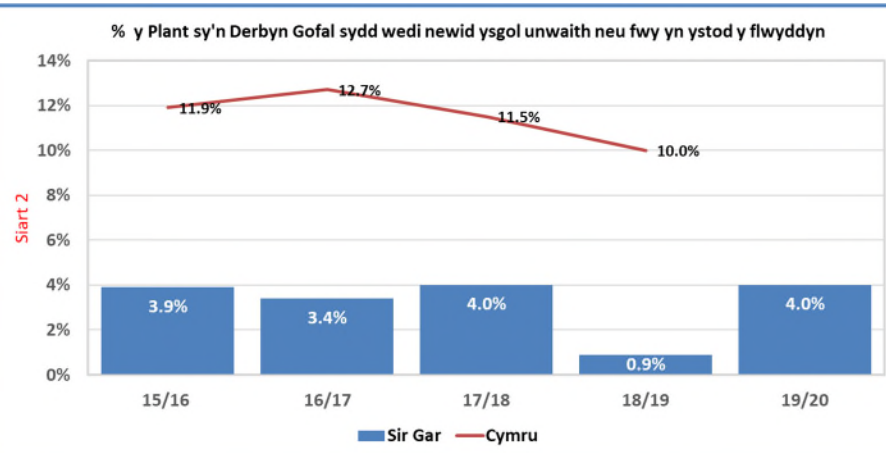
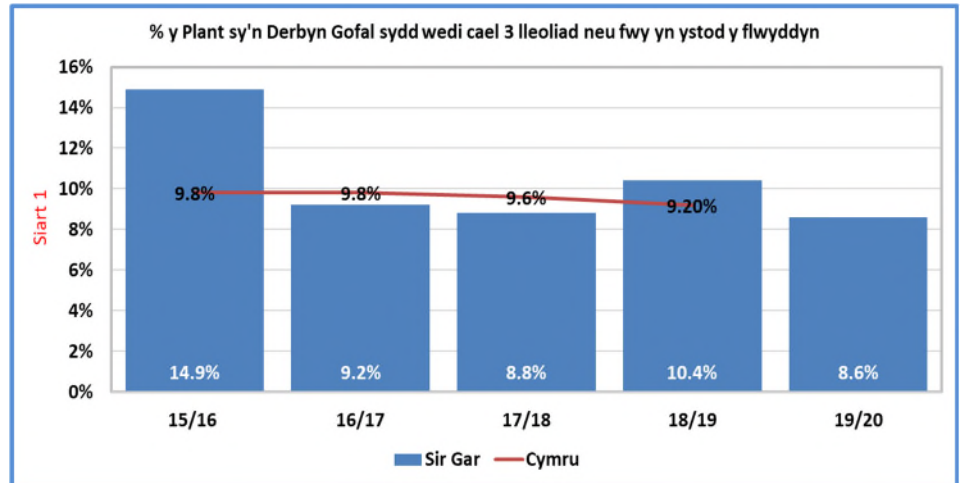
Mesur Llwyddiant

Mae % y plant mewn gofal oedd wedi gorfod symud 3 gwaith neu fwy wedi gostwng i **8.6%**

Egluro'r Canlyniadau

Rydym yn falch fod gwelliant mewn sefydlogrwydd lleoliadau wedi bod a bod gostyngiad yn nifer y plant sydd wedi symud 3 gwaith neu fwy yn ystod 19/20, sef 8.6% (14 o 163) o gymharu â 10.4% (19 o 183) yn 18/19, sy'n is na Chyfartaledd Cymru o 9.2%. (**Gweler Siart 1**)

Rydym yn perfformio'n dda yn gyson o ran cadw plant sy'n derbyn gofal yn yr un ysgol, sydd hefyd yn ffactor pwysig o ran gwella canlyniadau.

Yn ystod 19/20 roedd 4 o 101 o blant wedi newid ysgol (**Gweler Siart 2**). Nid aros yn yr un ysgol yw'r peth gorau i'r disgybl bob amser e.e. pellter teithio neu anghenion academaidd ddim yn cael eu diwallu.

Yn y **tymor hir** erys ein pwyslais ar **atal** a chadw plant yn eu cartrefi gyda'u teuluoedd, y tu allan i'r system ofal lle bynnag y bo'n bosibl, yn ogystal â darparu adnoddau ychwanegol i ofalwyr maeth i gefnogi plant yn eu gofal er

mwyn cael lleoliadau sefydlog ac osgoi'r angen am eu symud ble bynnag y bo modd.

Y cynnydd a wnaed

- Rydym wedi parhau i **drawsnewid arferion gwaith cymdeithasol plant** gan integreiddio **arfer systemig a Signs of Safety** yn ddull cydlynol o ddarparu gwasanaethau gwaith cymdeithasol plant. Mae wedi cael ei lywio gan ymchwil yn ogystal ag adborth gan randdeiliaid.
- Rydym wedi parhau i ymestyn a mireinio'r dull **Tîm o Amgylch y Teulu** ar draws y sir ar gyfer pobl ifanc 0-25 oed. Dechreuodd y Tîm o Amgylch y Teulu newydd mewn ysgolion ar 1/4/19.
- Mae'r **Cynnig 30 awr o Ofal Plant am ddim** bellach wedi bod ar gael ledled y sir ers dros flwyddyn i bob rhiant/gofalwr cymwys sy'n gweithio. Mae **1,222** o geisiadau wedi'u prosesu hyd yma. Mae **203** o ddarparwyr gofal plant wedi cofrestru, ac mae 168 arall yn rhan ohono ar hyn o bryd. Ar gyfartaledd, telir £143,000 y mis i Ddarparwyr Gofal Plant yn Sir Gaerfyrddin. Mae hyn yn arbed swm sylweddol o arian i lawer o deuluoedd sydd bellach yn gallu cynllunio ar gyfer eu gwyliau teulu cyntaf erioed ac yn ystyried gweithio oriau ychwanegol.
- Rydym wedi adolygu ein **gwasanaethau ar gyfer plant a phobl ifanc anabl** a'u teuluoedd, drwy sefydlu model 0-25 ar draws pob oedran a fydd yn darparu llwybr gofal cyson gyda mewnbwn gan iechyd ac addysg yn seiliedig ar angen, nid oedran, fel bod plant a'u teuluoedd yn cael y gwasanaethau sydd eu hangen arnynt, pan fydd eu hangen arnynt, ac yn y manau y gallant eu cyrchu orau.
- Mae'r rhaglen **Teuluoedd yn Gyntaf** (0-25 oed) yn parhau i ddarparu gwasanaethau cymorth ymyrraeth gynnar i blant, pobl ifanc a theuluoedd difreintiedig. Y tri maes ffocws yw: - Rhianta, Pobl Ifanc a chymorth Anabledd. Yn ystod 19/20, cefnogwyd 11,682 o unigolion (3,890 o deuluoedd) gan y prosiectau.
- Mae gwasanaeth blynyddoedd cynnar **Dechrau'n Deg** wedi bod yn destun ehangiad 3 blynedd i gynyddu capasiti, ac mae bellach yn cael ei ddarparu ar draws 18 ardal sy'n cwmpasu 767 o godau post ledled Sir Gaerfyrddin i deuluoedd â phlant 0-3 oed sy'n byw yn rhai o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig.

Dathlu llwyddiant Plant sy'n Derby Gofal a'r Rhai sy'n Gadael Gofal

Cynhaliwyd dathliad blynyddol o gyflawniadau Plant sy'n Derby Gofal a'r Rhai sy'n Gadael Gofal yn yr Xcel Bowl, Caerfyrddin ar 25 Hydref 2019.

Dyfarnwyd gwobrau am llwyddiant yn yr ysgol, ym meysydd celf, cerddoriaeth, a chwaraeon, ac am wirfoddoli.

*Fel Rhieni Corfforaethol mae gennym gyfrifoldeb i sicrhau bod ein holl blant a phobl ifanc yn llwyddo ac yn cael cymorth i gyflawni eu dyheadau. Da iawn pawb a dderbyniodd wobrau ac i'n holl bartneriaid am eu cefnogaeth. Diolch arbennig i gôr newydd, **VOICES ALOUD** a wnaeth ein diddanu a'n perswadio i ganu!*

Y ffordd rydym yn gweithio

Gweithio gyda'n gilydd ar gyfer plant anabl

Darparu'r hyn mae teuluoedd am ei gael - dim beth rydym ni'n meddwl eu bod am ei gael.

Drwy gydweithio â rhieni plant anabl sydd ag anghenion arbennig a'u cynnwys bob cam o'r ffordd, llwyddom i greu cynllun ar ôl-ysgol a gwyliau gwell.

Mae'r rhieni a'r gwirfoddolwyr oedd yn gysylltiedig dal yn gysylltiedig, i sicrhau bod y plant yn cael amser da. Nid datrysiad cyflym oedd hwn, ond roedd yn gweithio. Dywedodd un rhiant "mae'n wych gwybod bod y Cyngor ar eich ochr chi"

"Mae'r ffordd newydd hon o gydweithio wedi datblygu perthnasoedd ac mae'n adlewyrchiad cywir o gydweithio a chydgyhyrchu. Er mwyn i'r dull o gydgyhyrchu weithio, rhaid buddsoddi yn y broses. Mae'n rhoi gwell dealltwriaeth o anghenion cwsmeriaid ac yn meithrin cydberthnasau.

Sarah Bolton, Cydgysylltydd Cynhwysiant

Enillodd y gwaith wobwr flynyddol y Cyngor am Trawsnewid, Arloesi a Herio

**Yr Aelod o'r Bwrdd Gweithredol dros Addysg a Phlant
Y Cyngorydd Glynog Davies**